

- забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного автомобільного транспорту на національному та міжнародному ринку транспортних послуг;
- створення ефективної системи допуску перевізників і транспортних засобів до надання послуг з перевезення вантажів, включаючи питання тарифів і фінансового навантаження для суб'єктів малого і середнього бізнесу;
- поліпшення якості послуг залізничного транспорту відповідно до зростаючих споживчих вимог та міжнародних стандартів;
- закупівля нових суден, реконструкція та модернізація існуючої інфраструктури морських і річкових портів України.

Виконання окреслених завдань є об'єктивно-необхідною передумовою найбільш повної реалізації транспортно-транзитного потенціалу України та підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Таким чином, подальший розвиток оптової торгівлі України пов'язаний, як з вирішенням проблем внутрішнього загальнооекономічного і галузевого характеру так і з подоланням розриву відносно тенденцій притаманних світовій економіці.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Бульба А. В. Логистика, технология, проектирование складов, транспортных узлов и терминалов. /А. В. Бульба., В. А. Демин, Л. Б. Миротин. – Ростов-на-Дону. : Феникс, 2009. – 408 с.
2. Индекс эффективности логистики - 2014 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://export-ua.com>.
3. Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі у 2013 р. : стат. бюл. – К. : Державна служба статистики України, 2014. – 30 с.
4. Транспорт і зв'язок України - 2013 : стат. зб. – К. : Державна служба статистики України, 2014. – 222 с.
5. Вахрамеев И.И. Влияние транспортной инфраструктуры на отраслевое развитие экономики региона/ И.И. Вахрамеев // Вестник ЗабГУ № 08 (111) 2014. – С. 85-91.
6. Огонь Ц. Г. Транзитний потенціал та доходи бюджету України / Ц. Г. Огонь // Вісник Української академії банківської справи. – 2011. – № 2 (31). – С. 32-38.
7. Мережа міжнародних транспортних коридорів на території України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>.
8. Розвиток транзитного потенціалу України : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.03 / Н. Ю. Ткаченко; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. - Донецьк, 2009. - 20 с.
9. Розвиток транспортної інфраструктури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua>.

УДК 332.122:379.84(477)

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Богославець О. Г. к.е.н, доцент кафедри регіональної економіки і туризму ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Богославець О. Г. Стратегічні напрями розвитку рекреаційного комплексу України.

В статті проаналізовані сучасні тенденції розвитку рекреації, які обумовлені зміною характеру праці в постіндустріальному суспільстві. Визначено, що в ньому домінують інформаційні технології і сучасна економіка приводиться в дію людською креативністю. Тому актуальні питання розробки стратегічних напрямів розвитку рекреаційного комплексу України запропоновано визначати з урахуванням найважливішого фактору у розвитку сучасної світової рекреації - акцентом на креативність. В статті розкриті головні риси людей творчих професій та особливості їх рекреаційних потреб. Виходячи з цього сформовано мету, головні ознаки та складові креативно - рекреаційного комплексу. Визначені напрями трансформаційних процесів функціонування рекреаційного комплексу України, які полягають у встановленні умов для формування креативно-рекреаційного комплексу.

Ключові слова: креативність, креативний клас, інтелектуальний капітал, враження, рекреація, рекреаційні послуги, рекреаційно-туристичний комплекс.

Богославец О. Г. Стратегические направления развития рекреационного комплекса Украины.

В статье проанализированы современные тенденции развития рекреации, которые обусловлены изменением характера труда в постиндустриальном обществе. Определено, что в нем доминируют информационные технологии и современная экономика приводится в действие человеческой креативностью. Поэтому стратегические направления развития рекреационного комплекса Украины предложено определять с учетом весомого фактора в развитии современной мировой рекреации - акцента на креативность. В статье раскрыты основные черты людей творческих профессий и особенности их рекреационных потребностей. Исходя из этого сформированы цель, особенности и составляющие креативно- рекреационного комплекса. Определены направления трансформационных процессов функционирования рекреационного комплекса Украины, которые заключаются в создании условий для формирования креативно-рекреационного комплекса.

Ключевые слова: креативность, креативный класс, интеллектуальный капитал, впечатление, рекреация, рекреационные услуги, рекреационно-туристический комплекс.

Bogoslavets O. Strategic directions of recreation complex Ukraine.

In this article were analysed modern trends in recreation, which are caused by the changing nature of work in post-industrial society. Although modern technology is a mover of progress, modern economy cannot exist without human's creativity. Therefore, current issues of strategic directions of the recreational complex of Ukraine suggested to determine based on the most significant factor in the development of the modern world of recreation - a focus on creativity. The article revealed the main features of creative professionals, and especially their recreational needs. Therefore formed purpose, main features and components of the creative recreational complex. Directions of transformation processes of functioning of recreational complex, consisting of a creation of conditions for the formation of creative and recreational complex of Ukraine.

Keyword: creativity, creative class, intellectual capital, impressions, recreation, recreational services, recreational and tourist complex.

Постановка проблеми. В умовах глобальної економіки наявність інтелектуального капіталу створює умови для ефективного формування нового виду продуктивних сил і стає вирішальним фактором, що здатний, в залежності від міри його використання, забезпечити динаміку розвитку країн і міжнародних корпорацій.

Отже, постає необхідність по-новому поглянути на людину як носія знань, умінь, досвіду, а також як об'єкта, що потребує постійного відновлення сил. Як показує практика, такий процес може здійснюватися насамперед шляхом рекреації, оскільки саме вона спрямована на повне відновлення фізичних, моральних та креативних сил людини, яке забезпечується системою заходів, що здійснюються у вільний від роботи час на спеціалізованих територіях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблем розвитку рекреаційного комплексу знайшли відображення в працях таких учених, як Амоша А.І., Белл Д., Бейдик О.О., Захарченко П.В., Забалдіна Ю.Б., Квартальнов В.А., Кусков А.С., Лабскір В.М., Лемешев М.Я., Мамутов В.К., Міхуринська К.О., Нудельман М.С., Одинцова Т.М., Стеченко Д. М., Фоменко М.В., Чубукова О.Ю. та інших.

Виділення невирішених проблем. Разом із тим, в умовах постіндустріальної економіки, в якій найбільш цінним є ефективне використання інтелектуальних ресурсів, підвищення їх якості та потенціалу, дуже складним завданням є визначення ефективності вкладень у розвиток рекреаційного комплексу, які повертаються за рахунок підвищення продуктивності праці.

Мета наукової статті. Тому актуальним є питання розробки стратегічних напрямів розвитку рекреаційного комплексу країни, з огляду на тенденції обумовлені зміною характеру праці в постіндустріальному суспільстві. В ньому домінують інформаційні технології і сучасна економіка привносить в дію людською креативністю. Все це вимагає більшого інтелектуального та емоційного навантаження, що формує потреби частіше відпочивати та відновлювати життєві сили людини. Зарубіжний досвід розвитку рекреації засвідчує, що в економічно розвинутих країнах відбувається поступове зміщення акцентів на щоденну та щотижневу рекреацію.

Викладення основного матеріалу. Основним фактором, який в сучасних умовах визначає підвищення ролі рекреації, перетворює її в один з найважливіших компонентів відновлення робочої сили, є науково-технічна революція. Вона призводить до ускладнення виробництва в цілому і його окремих технологічних процесів, до різкого зростання в ньому значення робочої сили. Одночасно із зміною елементів виробництва зростають вимоги до робітника, рівня його загальної освіти та професійної підготовки, кваліфікації, фізичного стану і здатності швидко адаптуватися до мінливих умов виробництва.

Кожна конкретна стадія суспільного розвитку характеризується певним рівнем потреб працівників, без задоволення яких неможливе нормальне відтворення їхньої робочої сили. Чим вищий рівень розвитку виробничих сил, тим вищий культурний рівень суспільства, рівень потреб його членів і тим складніша структура цих потреб.

Науково-технічний прогрес змінює характер життєдіяльності людини. Поступово скорочуються фізичні і відповідно збільшуються розумові та нервово-психічні витрати праці в міру зростання її складності та напруженості. Поділ праці та її спеціалізація, конвеєризація, поділ операцій та їх монотонність викликають нервову втому, яку зняти набагато важче, ніж втому від фізичних навантажень. В міру зростання цін на новітні машини та обладнання зростає вартість виробленої продукції. Отже, підвищується можливий збиток у випадку прорахунків і помилок, що визначає високу відповідальність кожного працівника і накладає на нього додаткові нервово-психічні навантаження. Тому значно підвищуються вимоги не тільки до фізичного стану робочої сили та її стійкості до нервово-психічних навантажень, але й до своєчасного відновлення здатності до праці для забезпечення безперерйного і ефективного виробничого процесу.

В умовах сучасного виробництва збільшуються витрати людських сил і змінюється їх структура. Водночас процеси відновлення життєвих сил традиційно носять екстенсивний характер і пов'язані з уявленням про спокій як найкращу форму відпочинку. Різке співвідношення цих, тісно пов'язаних між собою процесів життєдіяльності людини – витрат сил та їх відновлення – призводить до негативних наслідків: зростання рівня захворювань, особливо хронічних, погіршення параметрів здоров'я у дітей та підлітків, зниження темпів зростання середньої тривалості життя. Оскільки все це відбувається на фоні значних досягнень медичної науки і техніки, багато дослідників помилково стверджують, що чи не єдина причина погіршення здоров'я – це погіршення стану природного середовища. Абсолютно не виключаючи негативного впливу цього фактору, причина погіршення здоров'я населення, а відповідно, і великих втрат праці вбачається передусім у зміні характеру життєдіяльності, в створеному дисбалансі між характером витрат сил людини та їх відновленням. В цих умовах процес відновлення робочої сили може бути забезпечений тільки в результаті зростання споживання неречових благ – послуг сфери відпочинку і оздоровлення. Відпочинок нині стає найважливішим елементом вартості життєвих засобів, які споживаються робітником.

Відновлення нервово-психічної енергії, на відміну від фізичної, – процес дуже складний і вимагає специфічних форм і способів. Сучасні умови праці визначають необхідність не тільки тривалішого відпочинку, але й переходу до активних його форм з використанням природних умов і ресурсів. Саме такий вид відновлюваної діяльності відповідає рекреаційному.

Підвищення ролі рекреації в значній мірі визначається зростанням урбанізації, яка нерозривно пов'язана з концентрацією виробництва і розвитком продуктивних сил. Урбанізація – це перш за все зростання міського населення, виникнення міст-гігантів та міських агломерацій.

Складні умови проживання в сучасному місті з високою концентрацією підприємств, забрудненою атмосферою, підвищеним рівнем шуму, інтенсивним пересуванням транспортних засобів підвищують фактор ризику захворюваності та сповільнюють процес відновлення сил людини. Наприклад, гіпертонічна хвороба частіше зустрічається в містах зі швидким темпом життя, шумом та іншими негативними моментами, яких немає в сільській місцевості.

Наведені дані наочно характеризують роль рекреації як інтенсивного фактора відновлення робочої сили. Якщо ж врахувати вплив рекреації на зростання культурного рівня працівників і розвиток особистості, то оцінка її значення незмінно підвищується.

Узагальнюючи викладене вище, функції рекреації можна поділити на три основні групи: 1) медико-біологічну, 2) соціально-культурну, 3) економічну.

Медико-біологічна функція полягає в санаторно-курортному лікуванні й оздоровленні. При цьому останнім часом все більшого значення в оздоровленні набуває туризм як один з найприйнятніших і ефективних шляхів вирішення проблеми зняття виробничої і невиробничої психологічної втоми людини.

Соціально-культурна функція – це провідна функція рекреації. Культурні або духовні потреби – це потреби пізнання в найширшому розумінні, пізнання навколишнього світу і свого місця в ньому.

Економічна функція рекреації полягає у відновленні робочої сили працівників. Економічний характер і економічна сутність рекреаційних послуг має дві проекції – крім суто матеріальної складової, прямий економічний ефект від якої можна визначити на основі відповідної фінансової звітності установ рекреації, вона має також складову у вигляді відновлення робочої сили, яку складно підрахувати, але яка на сьогодні, в умовах постіндустріальної економіки, набуває значно більшої ваги, ніж перша складова.

Відновлення фізичних, інтелектуальних та всіх інших людських потреб відбувається в процесі різних видів відпочинку, а рекреація, у свою чергу постійно розвивається, змінюючи акценти і пріоритети розвитку з вже апробованих видів відпочинку на абсолютно нові.

Здійснити зазначені функції рекреації допомагають враження, які стають новим джерелом цінності в постіндустріальній економіці. Їм до недавнього часу приділялося недостатньо уваги. Між тим, враження так само суттєво відрізняються від послуг, як послуги від товарів. Зростання значення цього фактору відбувається завдяки появі нових технологій, які роблять можливим одержання людиною великої кількості нових вражень, а також частково завдяки загостренню ринкової конкуренції, що змушує компанії шукати нові шляхи залучення споживачів.

Швидке зростання зайнятості в секторі послуг є ознакою структурних змін, необхідних для переходу до зрілої, сучасної економіки. Поступово багато представників робітничого або обслуговуючого класу переходить до креативного класу й навіть опиняється у його ядрі. Поряд з розвитком суто креативних видів діяльності, спостерігається також посилення креативних елементів і в інших професіях, що в свою чергу створює запит в суспільстві на креативну рекреацію.

Розглянемо, що собою являє креативний клас. Прийнято вважати, що ми живемо в "інформаційній" економіці або "економіці знань". Однак більш суттєва істина полягає в тому, що сучасна економіка приводиться в дію людською креативністю. Креативність — "здатність створювати значущі нові форми", згідно зі словником Вебстера — перетворилася в основне джерело конкурентної переваги. Практично в будь-якій галузі виробництва, від виробництва автомобілів до індустрії моди, харчової промисловості й інформаційних технологій, перемагає в остаточному підсумку той, хто має творчий потенціал. Це було справедливо для будь-якої історичної епохи, починаючи з етапу сільськогосподарської революції й до революції промислової. Однак тільки в останні кілька десятиліть науковці прийшли до ясного усвідомлення цього факту. Креативність має багато вимірів і проявляється в численних взаємодоповнюючих формах.

Згідно з широко розповсюдженою й досить сумнівною позицією, креативність обмежується технічними винаходами, розробкою нової продукції й створенням нових фірм. Але, в сучасній економіці креативність — це масштабна й безперервна практика. Суспільне виробництво постійно модифікує й поліпшує всілякі продукти, процеси й операції, по-новому налагоджуючи їх комбінуючи. Крім того, технічна й економічна креативність підживлюється взаємодією з культурною креативністю й художньою творчістю. Подібний зв'язок очевидний на прикладі появи абсолютно нових індустрій, від комп'ютерної графіки до цифрової музики й анімації. Для розвитку різних форм креативності необхідне також сприятливе соціально-економічне середовище. Макс Вебер вказав на те, що протестантська етика забезпечила принципи ощадливості, працьовитості й діловитості, які лягли в основу раннього капіталізму. Подібним чином, загальна прихильність духу креативності в його множинних проявах підсилює творчі тенденції, що визначають наше століття [1].

Відповідно, креативність виступає як найбільш коштовний товар нашої економіки, — і є основою інтелектуального капіталу та об'єктом для інвестицій [2].

Економічна потреба в креативності відображається у формуванні нового класу, який ми визначаємо як "креативний клас". Ядро креативного класу становлять люди, зайняті в науковій й технічній сфері, архітектурі, дизайні, освіті, мистецтві, музиці й індустрії розваг, чия економічна функція полягає в створенні нових ідей, нових технологій і нового креативного змісту. Крім ядра, креативний клас включає також велику групу креативних фахівців, що працюють у бізнесі й фінансах, праві, охороні здоров'я й суміжних галузях діяльності. Ці люди займаються вирішенням складних завдань, для чого потрібна незалежність мислення й високий рівень освіти. Далі, усі представники творчого класу — будь це художники або інженери, музиканти або фахівці з обчислювальної техніки, письменники або підприємці — становлять загальний творчий етос, для якого притаманні креативність, індивідуальні особливості й особисті заслуги. Для тих, хто входить у креативний клас, усі аспекти й усі прояви креативності — технологічні, культурні й економічні — взаємозалежні й нероздільні.

Радикальна відмінність між креативним і іншими класами полягає в тому, за яку діяльність вони одержують заробітну плату. Представникам робітничого й обслуговуючого класу сплачують, головним чином, за виконання роботи згідно з одержаним завданням чи замовленням, тоді як креативний клас заробляє гроші, проектуючи й створюючи щось нове, і робить це з більшим ступенем автономії й гнучкості, ніж два інші класи [3].

На початку ХХ століття креативний клас охоплював усього 10 % працюючого населення, а до 1999 року зріс до 30% [3].

Варто зауважити, що креативний клас — і креативна економіка в цілому — мають потребу в переважачому за чисельністю обслуговуючому класі для "аутсорсингу" функцій, які раніше забезпечувала родина. Обслуговуючий клас в наш час існує багато в чому як підтримуюча структура креативної економіки й креативного класу. Крім того, креативний клас має значну економічну владу. Його представники заробляють набагато більше, ніж члени інших класів

Зазначені соціальні зрушення та пов'язані з ними зміни самого характеру праці, обумовлюють зростання інтересу до активного відпочинку. Представники традиційного робітничого класу протягом дня займалися фізичною працею, і тому у вільний час мали потребу відпочити. Творча практика припускає в основному розумову діяльність і сидячу роботу, тому креативний клас і має потребу у фізичних навантаженнях. Людину, що проводить робочий час за комп'ютером або мольбертом, не може влаштувати перспектива дозвілля перед екраном телевізора. Скоріше за все вона буде намагатися провести вільний час більш активно.

Увага що приділяється креативним класом стану фізичної форми пояснюється не тільки турботою про здоров'я або зміну естетичних стандартів на користь, скажемо, накачених біцепсів. Це свідчення сприйняття тіла як засобу творчого самовираження.

Представників креативного класу приваблює більше органічна й "аборигенна" вулична культура. Її звичайне середовище — не великі майдани, на зразок нью-йоркського Лінкольн-Центру або спеціалізовані "культурні квартали", на кшталт музейного комплексу у Вашингтоні, а міські райони без чіткого культурного профілю. "Вуличною" цю культуру можна назвати тому, що вона зазвичай зосереджена на певних вулицях з безліччю дрібних закладів, серед яких можуть бути кав'ярні, ресторани й бари, що пропонують не тільки їжу й напої, але й експозиції, художні галереї, книжкові й інші магазини; невеликі й середні кіно- і просто театри; гібридні місця — наприклад, книгарня/кав'ярня/театр або галерея/студія/центр живої музики.

Тут перетинаються відразу кілька сфер: музична сцена, образотворче мистецтво, кіно, відпочинок, нічне життя — все це підсилює взаємний ефект. У цих місцях можна зустріти багато людей із креативного класу. Такого роду еkleктична сцена забезпечує учасникам візуальні й музичні стимули, які важливі при виборі місця для життя й роботи. Багато хто з цих людей також відвідують оперу, принаймні іноді, і споживають продукцію масової культури — голлівудські фільми, поп- і рок-концерти. Проте, для креативної людини вулична культура — обов'язкова частина життя. Зазначені потреби у відпочинку має можливість забезпечити, переважно, щоденна та щотижнева рекреація.

Р. Флорида проаналізував вищенаведені тенденції й зрозумів, що вони не пояснюються теорією людського капіталу і запропонував нову "теорію креативного капіталу". Ця теорія полягає в тому, що економічне зростання регіонів обумовлюється вибором місця проживання творчих людей — власників креативного капіталу, які віддають перевагу місцям, що характеризуються різноманітністю, терпимістю й відкритістю новим ідеям. Таким чином, вона відрізняється від теорії людського капіталу за двома аспектами: 1) уточнює конкретний тип людського капіталу (творчих людей) як основу економічного зростання й 2) визначає фактори, що впливають на прийняття рішень про місце роботи й проживання для подібних людей, оскільки недостатньо заявити, що деяким регіонам просто щастить із креативністю [3].

Відповідаючи на питання про те, що важливо для них при працевлаштуванні, претенденти постійно вказують на різноманітність можливостей на ринку зайнятості. Причина проста, пояснюють вони. В їхні плани не входить знайти роботу й довго залишатися в одній і тій же фірмі. Між компанією й співробітниками немає тісних зв'язків, і кар'єри стають усе більш горизонтальними. Щоб зберігати привабливість, у регіоні повинен бути такий ринок праці, який сприяв би горизонтальним кар'єрам. Інакше кажучи, необхідний щільний ринок праці.

Таким чином, регіон розв'язує основну загадку економічного порядку: сполучення креативних людей і економічних можливостей. Регіон тим самим створює ринок кадрів для компаній, яким потрібні співробітники, і щільний ринок праці для людей, яким потрібні робочі місця. Концентрація людей, компаній і ресурсів у певних місцях з певними можливостями й спеціалізацією породжує ефективність, яка стимулює економічне зростання. Саме тому стверджується, що місце стає центральною організаційною одиницею економіки й суспільства, приймаючи на себе роль, яку раніше відігравала велика корпорація [4].

Занепад корпоративного життя призвів до появи нових пріоритетів. Місце проживання стає чи не найважливішим джерелом статусу. До відомого ступеню так було завжди. Такі міста як Київ, Харків, Дніпропетровськ, Львів, Одеса і раніше мали значний престиж. В інших містах нестача престижний компенсувалася економічним становищем, яке могло забезпечити гарну роботу у відомій компанії.

Систематичне вивчення реальних процесів, та зазначених вище тенденцій, а також обсягу і структури рекреаційних потреб засвідчує, що поряд з існуючими курортно-рекреаційним та туристично-рекреаційним комплексами, нині формується і поступово стає провідним креативно-рекреаційний комплекс. Саме він відіграє вирішальне значення в процесах рекреації постіндустріального суспільства.

Креативно-рекреаційний комплекс - це та частина рекреаційного комплексу, що, як правило, функціонує безпосередньо у місцях проживання рекреанта та задовольняє його потреби у щоденній та щотижневій рекреації. Він складається з об'єктів рекреаційної інфраструктури та рекреаційних ресурсів, що сприяють збільшенню креативності людини через отримання вражень, що використовуються нею в подальшій інноваційній діяльності.

Від якості функціонування рекреаційного комплексу України багато у чому залежатиме якість робочої сили, яка впливатиме на конкурентні можливості економіки. Особливу увагу при проектуванні рекреаційної сфери потрібно приділити тижневу та добовому типам рекреаційних процесів, оскільки вони найбільшою мірою впливають на процеси відновлення трудових ресурсів та збільшення їх

креативності.

На сучасному етапі розвитку економіки України найбільш економічно ефективним із запропонованих стратегічних напрямів розвитку рекреаційного комплексу є туристично-рекреаційний комплекс. На відміну від курортно-рекреаційного та креативно-рекреаційного комплексів, вимір економічної ефективності туристично-рекреаційного комплексу значно простіший у визначенні показників функціонування та обсягів отриманих прибутків. Сучасний туристично-рекреаційний комплекс усе більше поєднується з курортно-рекреаційним, оскільки відновлення здоров'я стає невід'ємною частиною відпочинку.

Вимір економічної ефективності функціонування креативно-рекреаційного комплексу потребує розроблення відповідної методологічної та методичної бази, оскільки його ефективність можна визначити тільки через оцінку економічної ефективності інших складників економічного механізму. У розвинених країнах де курортно-рекреаційний та туристично-рекреаційний комплекси вже розвинуті та збалансовані, найбільші зусилля докладаються для розвитку креативно-рекреаційного комплексу.

Україна, проте, потребує одночасного розвитку та докорінної модернізації усіх трьох складників рекреаційного комплексу.

Висновки та пропозиції. Для визначення напрямів трансформаційних процесів функціонування рекреаційного комплексу України слід визнати, що найвагомішим фактором у розвитку сучасної світової рекреації є акцент на креативність. З огляду на це стратегічні напрями розвитку рекреаційного комплексу України слід вбачати в створенні умов для формування креативно-рекреаційного комплексу. Однак спочатку необхідно привести існуючі курортно-рекреаційний та туристсько-рекреаційний комплекси у відповідність вимогам постіндустріального суспільства шляхом переведення наявних за радянських часів активів курортно-рекреаційного комплексу на ринкові відносини та впровадження сучасних технологій обслуговування. Необхідним є створення умов для становлення та розвитку туристично-рекреаційного складника як масової індустрії, із збалансуванням виїзному та в'їзному туризму, та створення умов рекреації робочої сили для всіх галузей економіки України.

Після реалізації вищезазначених заходів можна наголошувати на пріоритетності розвитку креативно-рекреаційного напрямку рекреаційного комплексу в Україні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Одинцова Т.Н. Методологические основы управления логистической системой туристского обслуживания. Автореф. дис. ... докт. экон. : 08.00.05 / Т.Н. Одинцова - Экономика и управление народным хозяйством: логистика. СПб: изд-во ИНЖЭКОН, 2011. - 44 с.
2. Стюарт Томас А. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организаций / Томас А. Стюарт; [пер. с англ. В. Ноздриной]. - М.: Поколение, 2007. - 368 с.
3. Флорида Р. Креативный класс: люди, которые меняют будущее. Монография / Флорида Р.; [пер. с англ.] - М.: "Классика-XXI", 2007. - 421 с.
4. Джекобс Джейн. Города и богатство наций: Принципы экономической жизни / под ред. канд. экон. наук О.Н. Лугового. — Новосибирск: Культурное наследие, 2009. — 332 с.

УДК 330.43:658.15

ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ МОДЕЛЬ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ ДЛЯ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Болгов В. Е., к.э.н., доцент кафедры экономика предприятий Донецкого национального университета

Дрей Д. Н., лаборант кафедры экономика предприятий Донецкого национального университета

Болгов В. Е., Дрей Д. М. Виробнича модель ефективного використання фінансових ресурсів для металургійних підприємств України

У статті розглядається використання виробничої функції Кобба-Дугласа як інструменту аналізу господарської діяльності металургійних підприємств і раціонального використання фінансових ресурсів. Побудована виробнича функція Кобба-Дугласа для найбільших металургійних підприємств України, розраховані її основні характеристики (середня і гранична продуктивність праці та капіталовіддача, еластичність випуску продукції, потреба в ресурсах, капіталоозброєність праці, гранична норма заміщення ресурсів і еластичність їх заміщення), визначений ефект масштабу виробництва, виявлена зона безбиткового капітального вкладення. Доведено статистичну значимість даної виробничої функції, розраховані коефіцієнти кореляції і детермінації, проведена статистична перевірка на F-критерій Фішера і t-критерій Стюдента. Визначено ефективні напрямки використання фінансових ресурсів для підвищення ефективності металургійної промисловості України, виявлено необхідність інноваційного розвитку даної галузі. Запропоновано напрями підвищення ефективності діяльності металургійних підприємств України.

Ключові слова: виробнича функція, металургійне виробництво, підприємство, інновації.

Болгов В. Е., Дрей Д. Н. Производственная модель эффективного использования финансовых ресурсов для металлургических предприятий Украины

В статье рассматривается использование производственной функции Кобба-Дугласа как инструмента анализа хозяйственной деятельности металлургических предприятий и рационального использования финансовых ресурсов. Построена производственная функция Кобба-Дугласа для крупнейших металлургических предприятий Украины, рассчитаны её основные характеристики (средняя и предельная производительность труда и капиталовооруженность труда, эластичность выпуска продукции, потребность в ресурсах, капиталовооруженность труда, предельная норма замещения ресурсов и эластичность их замещения), определен эффект масштаба производства, выявлена зона безубыточного капитального вложения. Доказана статистическая значимость данной производственной функции, рассчитаны коэффициенты корреляции и детерминации, проведена статистическая проверка на F-критерий Фишера и t-критерий Стюдента. Определены эффективные направления использования финансовых ресурсов для повышения эффективности металлургической промышленности Украины, выявлена необходимость инновационного развития данной отрасли. Предложены направления повышения эффективности деятельности металлургических предприятий Украины.

Ключевые слова: производственная функция, металлургическое производство, предприятие, инновации.

Bolgov V., Driey D. The production model of the effective use of financial resources for the metallurgical company of Ukraine

The article discusses the use of a Cobb-Douglas production function as a tool of economic analysis of steel companies and the rational use of financial resources. Built Cobb-Douglas production function for the largest steel companies in Ukraine, its main characteristics are calculated (average and marginal productivity of labor and on capital, the elasticity of output, resource requirements, capital ratio, the marginal rate of substitution of resources and the elasticity of substitution), to determine the effect of scale, revealed zone breakeven capital investments. Proved the statistical significance of the production function, calculated correlation coefficients and determination, a statistical test of Fisher's F-test and Student's t-test. The effective ways of using financial resources to improve the efficiency of the metallurgical industry of Ukraine, identified the need for innovative development of the industry. The directions for improvement of the metallurgical companies in Ukraine are offered.